

06.0059523

Gemeente Wageningen
A.C.F.J. van Dortmont
Postbus 1
6700 AA WAGENINGEN

GEMEENTE WAGENINGEN		
INVOERDAG	15 NOV 2006	
AANLEIDING	50	
KOEFIE		
CLASS. NR.	-L854-1	
ONTVANGSTBEV.	☐ JA	☒ NEE

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
3 oktober 2006	60908	ff75c.06.toek.0338.ck	14 november 2006
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
ontheffing Flora- en faunawet artikel 75, lid 5 en lid 6, onderdeel c		0800-22 333 22	1

Geachte heer Van Dortmont,

Naar aanleiding van uw verzoek van 3 oktober 2006 en de aanvulling hierop van 12 oktober 2006, geregistreerd onder aanvraagnummer FF/75C/2006/0338, om een ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet te krijgen, deel ik u het volgende mee.

Hierbij ontvangt u de ontheffing die u heeft aangevraagd, van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het beschadigen, vernielen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

De aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op project "Herontwikkeling DMP-terrein te Wageningen" waarbij het terrein wordt herontwikkeld als woningbouwgebied. Ontheffing wordt gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 11 en 13, lid 1, van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de gewone dwergvleermuis.

Overwegingen

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De gewone dwergvleermuis is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder a, van de Flora- en faunawet en is tevens opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd.

Verbodsbepalingen

Op grond van artikel 11 van de Flora- en faunawet is het onder meer verboden om nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse diersoorten te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit
Dienst Regelingen

Burg. de Raadsingel 59
Postadres: Postbus 1191
3300 BD Dordrecht
Telefoon: 0800-22 333 22
Fax: 078-63 95 394

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
14 november 2006	ff75c.06.toek.0338.ck	2

Tot vaste rust- en verblijfplaatsen als bedoeld in artikel 11 van de Flora- en faunawet worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Belangrijke migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld nesten, holen, burchten) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder.

Ontheffing

Er is ontheffing aangevraagd van de verbodsbepaling genoemd in artikel 13, lid 1, van de Flora- en faunawet voor wat betreft het vervoeren en onder zich hebben van beschermde inheemse diersoorten. Bij de voorziene werkzaamheden is dit echter niet aan de orde. Een ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 13, lid 1, van de Flora- en faunawet is derhalve niet aan de orde.

Op grond van artikel 75, lid 5 van de Flora- en faunawet worden ontheffingen slechts verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Op grond van artikel 75, lid 6, aanhef en onder c, wordt in het geval van soorten die zijn opgenomen op bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, ontheffing slechts verleend wanneer er, naast de voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, geen andere bevredigende oplossing bestaat en met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen. In artikel 2, lid 3, onder j, van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (28 november 2000, Stb. 525) worden als andere belangen als bedoeld in artikel 75, lid 5, onder c, van de Flora- en faunawet, onder andere aangewezen de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling. Omdat dit Besluit nog niet is aangepast aan de wijziging van de Flora- en faunawet van 7 april 2006 wordt hier nog over andere belangen als bedoeld in artikel 75, lid 5, onderdeel c geschreven, terwijl hiermee het lid 6 wordt bedoeld.

Instandhouding van de gewone dwergvleermuis

Binnen het plangebied zijn de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis foeragerend aangetroffen. Tevens zijn op twee plaatsen zwermende dieren aangetroffen die een indicatie vormen voor een kolonie. Het gaat hierbij om de gewone dwergvleermuis. De ruige dwergvleermuis is alleen foeragerend waargenomen. Het onderzoek is uitgevoerd in augustus. Dit valt binnen de periode (vanaf juli tot oktober) dat mannetjes gebruik maken van de paarlocaties. Er zijn tijdens het onderzoek geen baltslocaties van de ruige dwergvleermuis waargenomen. Omdat het onderzoek heeft plaatsgevonden binnen de baltsperiode, kan er vanuit gegaan worden dat er dan ook geen baltslocaties in het plangebied aanwezig zijn.

De ruige dwergvleermuis foerageert vooral langs lanen, bosjes en beplantingen. Het huidige plangebied vormt gezien de aanwezige bebouwing geen belangrijke habitat. Na de werkzaamheden zal het plangebied opnieuw een marginale habitat vormen, omdat bebouwing voor deze soort niet aantrekkelijk is. Het foerageergebied zal hierdoor gelijk blijven. Een ontheffing voor deze soort is daarom niet nodig en is door u dan ook terecht niet aangevraagd.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
14 november 2006	ff75c.06.toek.0338.ck	3

Voor de gewone dwergvleermuis zullen als gevolg van de sloopwerkzaamheden vaste rust- en verblijfplaatsen verdwijnen. Indien dit buiten de kraamperiode (mei tot augustus) en het winterslaapseizoen (november tot half maart) gebeurt, zijn er geen negatieve effecten te verwachten op de gewone dwergvleermuis. In de omgeving staan voldoende gebouwen waarin vervangende verblijfplaatsen gezocht kunnen worden. Ook het tijdelijk ongeschikt maken van het terrein als foerageergebied hoeft gezien de omgeving geen probleem op te leveren. De nieuw bebouwde locatie zal zeker in dezelfde mate onderdeel gaan uitmaken van het leefgebied, waarbij een toename van bebouwing met de aanbevolen aanpassingen leidt tot vergroting van het aantal potentiële verblijfplaatsen. De tuinen en het openbare groen zullen bijdragen aan een betere foerageeromgeving. Om de negatieve effecten van de werkzaamheden ten aanzien van de soort tot een minimum te beperken, stelt u de volgende maatregelen voor:

- Slopen of ongeschikt maken van de gebouwen dient in het voorjaar (half maart en april) of in de nazomer (september-oktober) plaats te vinden zodat aanwezige vleermuizen kunnen wegvliegen.
- Gebouwen kunnen buiten het kwetsbare seizoen ongeschikt gemaakt worden door gaten te maken in de buitenmuur. Dit dient een week voor de sloop te gebeuren.
- Door een vleermuisdeskundige wordt gecontroleerd of de vleermuizen daadwerkelijk vertrokken zijn.
- Eventueel kunnen tijdelijk vleermuiskasten opgehangen worden op omliggende bebouwing.
- In de nieuwe gebouwen dienen stootvoegen aangebracht te worden op een hoogte van minimaal 2 meter om de spouw toegankelijk te maken voor vleermuizen.
- In het broedseizoen van vogels mogen vegetaties, bosjes en opstallen in het projectgebied niet verwijderd worden.

De door u voorgestelde maatregelen zijn op zich voldoende, maar behoeven nog enige nadere uitwerking. In de ontheffing zijn daarom aanvullende voorwaarden opgenomen. De gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de bovengenoemde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorwaarden.

Andere bevredigende oplossing en belang van de ingreep

Er zijn door u geen alternatieven aangegeven. Het streekplan Gelderland 2005 wil dat circa 30% van de uitbreiding van de woningvoorraad in bestaand bebouwd gebied wordt gerealiseerd. Bij functieverandering van plekken in bestaand bebouwd gebied geldt volgens u dat hinderlijke en verouderde werkfuncties in de woonomgeving kunnen transformeren naar woonfuncties. Dit project draagt bij aan de hierboven staande doelstelling. Alternatieven voor dit plan zouden ten koste gaan van het buitengebied en de daar voorkomende flora en fauna rondom Wageningen. De maatregelen die genomen worden zorgen ervoor dat de soorten het gebied ook na de inrichting kunnen blijven gebruiken. Daarnaast is vaak in het buitengebied de kans op vernietiging van het leefgebied van soorten veel groter dan binnen de bebouwde kom. Hieruit blijkt dat er geen ander alternatief aanwezig is. Hiermee is het voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Zorgplicht

Voor de soort waarvoor ik u ontheffing verleen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorwaarden. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dieren- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Datum   Kenmerk
14 november 2006   ff75c.06.toek.0338.ck

Vervolgblad
4

Vogels

In het rapport wordt aangegeven dat werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden. Ik wijs u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voorts wijs ik u erop dat verblijfplaatsen van standvogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zoals hollen van spechten en roestplaatsen van uilen, jaarrond zijn beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist.

Conclusie

Gelet op het voorgaande verleen ik u bijgaande ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Aan deze ontheffing zijn voorwaarden verbonden.

De ontheffing en de voorwaarden treft u hierbij aan.

Bezwaar

Het kan zijn dat u het met deze beslissing niet eens bent. U kunt dan (net als andere belanghebbenden) binnen zes weken na de verzenddatum van deze brief, bezwaar maken. U doet dit door een brief te sturen aan Dienst Regelingen, afdeling Juridische Zaken, Postbus 1191, 3300 BD Dordrecht. Uw bezwaarschrift moet ten minste bevatten:

- uw naam en adres
- de vermelding: 'ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet' en het aanvraagnummer
- een afschrift van deze brief
- de redenen van uw bezwaar
- de datum van uw bezwaarschrift
- uw handtekening

De Teammanager Juridische zaken van Dienst Regelingen zal namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op het bezwaarschrift beslissen.

Als u iemand machtigt namens u bezwaar te maken, vergeet u dan niet een door u ondertekende machtigingsverklaring mee te sturen.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT,
voor deze,
de teammanager uitvoering Dienst Regelingen,

Drs. ing. S.N.J. Vreeburg

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwalITEIT

Naar aanleiding van het verzoek van de heer A.C.F.J. van Dortmund
namens de gemeente Wageningen, op 3 oktober 2006 en
aangevuld op 12 oktober 2006

gelet op artikel 75, lid 5 en 6, onderdeel c, van de Flora- en faunawet

Verleent hierbij aan:	Gemeente Wageningen
Adres:	Markt 22
Postcode en woonplaats:	6701 CZ WAGENINGEN
Voor het tijdvak van:	14 november 2006 tot en met 31 augustus 2011

ONTHEFFING

FF/75C/2006/0338

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het beschadigen, vernielen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Het gebied waarvoor de ontheffing geldt betreft een inbreidingslocatie "DMP terrein", nabij het centrum van Wageningen, begrensd door de Geertjesweg, de Plataanweg, de Willem Hovystraat, de Vergersweg, de Beatrixlaan en de Hazekamp, één en ander zoals weergegeven op de bij de ontheffingsaanvraag ingediende kaart van bijlage 4 bij het "Projectplan flora en fauna DMP-terrein te Wageningen" (SAB Arnhem, 3 oktober 2006).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden verbonden:

Algemene voorwaarden

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
2. De ontheffing geldt alleen voor de uitvoering van de werkzaamheden, zoals vermeld in de projectomschrijving voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen noodzakelijk zijn, dient de ontheffinghouder onverwijld contact op te nemen met Dienst Regelingen.
4. De gemeente Wageningen (hierna te noemen: de ontheffinghouder) blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de strikte naleving van de voorwaarden van deze ontheffing. Ook voor de uitvoering, bekostiging en het beheer van deze maatregelen blijft de ontheffinghouder primair verantwoordelijk en aansprakelijk.
5. De ontheffinghouder kan organisaties of personen aanwijzen die middels een machtiging gebruik kunnen maken van deze ontheffing (gemachtigde). In dit geval dient deze een kopie van de verleende machtigingen aan Dienst Regelingen, Postbus 1191, 3300 BD Dordrecht te zenden.
De machtigingen vermelden in ieder geval de volgende gegevens:
  - a. volledige naam, adres, woonplaats en geboortedatum van degene aan wie de machtiging is verleend;
  - b. soort(en) en eventuele aantallen waarvoor de machtiging geldt;
  - c. de handelingen die mogen worden verricht;
  - d. plaats(en) waar de handelingen mogen worden verricht;
  - e. omschrijving kwalificaties m.b.t. kennis van de te machtigen persoon;
  - f. periode waarvoor de machtiging geldt.

- De gemachtigde dient zijn machtiging op eerste vordering te tonen aan de toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De gebruiker van deze ontheffing draagt bij het verrichten van de handelingen waarvoor de ontheffing verleend is deze ontheffing of een kopie ervan bij zich. Indien de gebruiker een gemachtigde is, dient zijn machtiging te zijn gehecht aan een kopie van deze ontheffing. De gebruiker van de ontheffing dient de ontheffing op eerste vordering te tonen aan een bevoegd toezichthouder of opsporingsambtenaar.
  7. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake kundige¹.

Specifieke voorwaarden

8. Het ongeschikt maken van de te slopen gebouwen dient in het voorjaar (half maart en april) of in de nazomer (september-november) bij een minimale temperatuur van 10° C plaats te vinden zodat aanwezige vleermuizen kunnen uitvliegen.
9. Bovenstaande dient uitgevoerd te worden minstens een week voor aanvang van de sloopwerkzaamheden en onder begeleiding van een vleermuisdeskundige¹.
10. Vervolgens dient door een vleermuisdeskundige¹ te worden gecontroleerd of er zich daadwerkelijk geen vleermuizen meer in de te slopen gebouwen bevinden.
11. Eind 2007 dienen de sloopwerkzaamheden te zijn afgerond.
12. In de nieuwe gebouwen dienen stootvoegen aangebracht te worden op een hoogte van minimaal 2 meter om de spouw toegankelijk te maken voor vleermuizen en ook de spouw zelf dient geschikt te zijn voor vleermuizen. Eén en ander dient binnen de ontheffingsperiode gerealiseerd te zijn.

Overige voorwaarden

13. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorwaarden.
14. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorwaarden is Dienst Regelingen, Postbus 1191, 3300 BD Dordrecht.

Dordrecht, 14 november 2006

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit,
voor deze,
de teammanager uitvoering Dienst Regelingen,

Drs. Ing. S.N.J. Vreeburg

¹ Onder een ter zake kundige wordt verstaan een persoon die:

- Op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- Als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus en/of
- Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Das en Boom, VZZ, RAVON, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, VOFF, SOVON, etc.)